

Държавно-общественъ и юридически строй на царь-Симеонова България.

I. Обща характеристика.

1. Старовремската българска държава. — Българският народъ, като политическо-социална и правна цѣлостъ, се появява на Балканския полуостровъ въ края на VII. вѣкъ. Аспарухъ или Исперихъ, единъ отъ синовете на Кубрата, съ една дружина (орда) отъ около 20—30 хиляди души се появява откъмъ брѣговете на Азовско и Черно морета, встѫпва въ предѣлитѣ на (Онглоса — Жголь — може би островъ Певки, въ устието на Дунава, а споредъ нѣкои въ единъ кѣтъ на Бесарабия (Буджакъ), сътне той минава Дунава. Въ единъ походъ противъ византийската войска на императоръ Константина IV Погонатъ и, следъ една надъ нея победа, Аспарухъ налага на византийците единъ формаленъ договоръ (679 г.), по силата на който Византия е била задължна да признае за български началнитѣ владения, заети отъ Испериховата дружина. Тази дружина е изиграла ролята на обединителъ на славянските племена, заселени вече отъ два вѣка въ Мизия, Тракия и Македония, дошли тукъ въ разни моменти изъ своята прародина — Прикарпатието — и живѣещи разпокъсани и раздѣлени. Прочее, основательтъ на първата българска държава е билъ този Аспарухъ съ своята степна дружина, въ състава на която вѣроятно, освенъ българи, е имало и славяни, фини и други инородци, стегнати въ едно, подъ управлението и военната власть на Аспаруха.

Първата българска държава на Аспаруха се е простирадала приблизително отъ устието на Дунава, отъ Черно море, на западъ до кѣмъ — Тимокъ, на югъ до Балкана. За столица, следъ временния аулъ въ Преславецъ за постояненъ станъ (лагеръ) — аулъ е била избрана Плиска при днешното село Абоба. Класическата земя, на която е станало заселването на славяните въ продължение на 2—3 вѣка въ полуострова, бѣше по-рано преживѣвала както културитѣ на най-старитѣ народи на полуострова, каквито били тракийци и илири, тѣй сѫщо и нашествията на много варварски народи, между които готи, хуни, авари и др. Предшествуващите тѣзи нашествия римски завоевания и колонизации въ всѣки случай били оставили много дѣлбоки следи отъ висока веществена култура (пжтища, станции и храмове, бани, рудища, градища и пр.).

Въ основата на българската държава лѣга, така да се каже, славянскиятъ елементъ. Макаръ и раздѣлени на многобройни малки княжества, жупи и родове, свързани въ племена, славяните въ всички части на полуострова вече проявявали единъ животъ съ доста засилена земедѣлческа и скотовъдна култура, тѣ имали своите демократически уредби, своите жупи, (въ военно време — воеводства), своите стареи (старости), князе и челници на племената. Когато трѣвало да поведатъ нѣкой походъ за защита отъ какво и да било нападение, тѣ си избирали воевода. Макаръ и единни по езикъ, по държавно-правни обичаи, по култура, славянските племена живѣели разединено и не успѣли да се проявятъ въ една държава — обстоятелство,